

PO SPALIO VĒLIAVA

LKP ROKIŠKIO RK IR RAJONO DŽDT ORGANAS

Nr. 67 (1705)

1958 m. rugplūčio mėn. 23 d., šeštadienis

Kaina 15 kap.

Kritika ir storžieviai

I rajono laikraščio redakciją kasdien ateina darbo žmonių laiška, kuriuose jie pasakoja apie naujus laimėjimus kolūkinėje slatyboje, pramonėje, įvairiose kultūrinio gyvenimo srityse, dailinai savo darbo palyrimu, iškelia vertingus pasiūlymus tiems ar kitiems trūkumams bei įvairioms negerovėms pašalinti. Daugelyje šių laiškų su pasipiktinimu kritikojami apsileidėliai, brokdariai, girtuokliai, vilkintojai, kaišiojančiai pagalvisi sparčiai pirmyn riedančius mūsų socialistinės visuomenės ratus. Dauguma šių laiškų talpinama laikraščio skiltyse, kad kritikos ugnimi degintų dar pasitaikančias mūsų tarpe įvairias negeroves, iš buržuazijos valdymo metų užsilikusias piktžalzes. Eilė laiškų persiunčiama kolūkių, įmonių, įstaigų, organizacijų vadovams, kad, išanalizavus padėtį vietoje, būtų padarytos išvados.

Mičiurino vardo žemės ūkio artelės nariai parašė redakcijai laišką, kad kolūkyje be jokio atsakomybės jausmo išparduodami ir iššvaistomi veršeliai. Sudaryta komisija ištyrė padėtį vietoje ir nustatė, kad šis nusikalstamas faktas iškeltas teisingai ir laiku. Buvo išaiškinti kaltininkai, kurie turėjo atstatyti išparduotą veršelių kiekį karvių bandos papildymui. Tai ne vienintelis pavyzdys, kai dirbančiųjų signalai padėjo laiku užkirsti kelią nusikalstamiems reiškiniams, negerovėms, trūkumams ir laiku ištaisyti padėtį.

Eilė rajono kolūkių, įmonių, įstaigų, organizacijų vadovų jautriai reaguoja į kritiką, deda visas pastangas išskeltoms negerovėms pašalinti, laiku ir konkrečiai atsako į darbo žmonių signalus. Laikraštyje buvo patalpintas straipsnis „Kodėl siloso 6, o ne 10 tonų?“, kuriame kritikuojama „Ragelių“ kolūkio valdyba už tai, kad silpnai rūpinasi tvirtos sulčiųgųjų pašarų bazės sudarymu. Ragelių apylinkės DŽDT vykdomasis komitetas nepasitenkino šablonišku atsirašinėjimu redakcijai, bet šį straipsnį apsvaistė apylinkės DŽDT Tarybos sesijoje, numatė konkretias priemones padėti ištaisyti. Laiku ir dalykiškai svarstė laikraščio skiltyse iškeltą kritinę medžiagą bei persiūstus darbo žmonių laiškus Rokiškio MTS buvusį direktorių drg. Malinskas, vietinio ūkio valdybos viršininkas drg. Pekellūnas ir eilė kitų.

Deja, esama ir storželių, kurie, patys balsai nemėgdami kritikos, nereaguoja į darbo žmonių laiškus, nesigilina į juos, stengiasi užtušuoti trūkumus. Laikraštyje buvo daug kartų rašyta apie įvairius trūkumus „Pergalės“ kolūkyje. Tačiau kolūkio pirmininkas drg. Gimbutis nesivargina atsakyti į kritiką. Jo atsakymų redakcijoje nėra. O, kaip žinome, drg. Gimbutis — raštingas žmogus!

Rajkoopsąjungos vadovai buvo užklausti, kodėl vietinio ūkio valdybos stalių cecho dirbinių pirkti rokiškietiai turi važiuoti į Vilnių, Panevėžį ir kitus miestus, kodėl neorganizuojamas jų pardavimas vietoje, kodėl nėra žibalo Kamajuose, kodėl Martyniškenuose nebėra parduotuvės, kodėl... Kiek tokių klausimų buvo, o atsakymų vis nėra, tyli.

Būna ir taip. Į atspausdintą feljetoną „Tai bent dėdė!“ apie Rokiškio vaikų namų ūkvedžio Rimo „išdaigas“ buvusi direktorė drg. Bantonienė davė atsakymą: „Faktai teisingi. Drg. Rimas nenubaustas, nes tuo metu jis buvo atostogose“. Komentaras — nereikalingi!

Po to, kai laikraščio skiltyse buvo nagrinėjamas Rokiškio kultūros namų nepatenkinamas darbas, rajono kultūros skyriaus vedėjas drg. Balladuonis nerado reikalo nei apsvaistyti, nei atsakyti į šį klausimą...

Kritika — sveikas dalykas, ji yra didelė jėga tarybinės visuomenės žengime pirmyn. Bet šie faktai rodo, kad ne visi ją taip supranta, ne visi daro iš jos išvadas. O to nelurėtų būti. Kritika, kiekvienas darbo žmogaus laiškas ar net mažiausias signalas turi būti išnagrinėtas, išspręstas ir nepaliktas be atsakymo.

MŪSŲ INTERVIU GREIT NUSKAMBĖS PIRMASIS SKAMBUTIS

Karšta darbymetė medžio apdirbimo ir didžiausioje rajono vidurinėje mokykloje — miesto pirmoje. Juk greit nuskambės skambutis, kviečiantis daugiau kaip tūkstantį moksleivių į klases, mokomuosius kabinetus. Kaip gi mokykla ruošiasi sutikti savo auklėtinius? Direktorė drg. BOBINIENĖ mums papasakojo:

— Dabartiniu metu mokykloje baigiamas patalpų remontas. Grįžę iš atostogų mokytojai tvarko kabinetus, remontuoja vaizdines priemones. Jau baigiami sutvarkyti istorijos, geografijos, matematikos, rusų kalbos ir kiti kabinetai. Didelį dėmesį skiriame polittechninio mokymo stiprinimui. Naujaisiais mokslo metais veiks žymiai išplėstos mokomosios įrengti atskiri metalo, darbuotojus.

J. MACIAUSKAS

Už Tarybų valdžią

(Atsiminimai)

Ėjo 1918 metai. Rusų darbininkai ir valstiečiai, vadovaujami bolševikų partijos, didvyriškai kovojo prieš baltagvardiečių ir interventų gaujas, gindami Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos iškovojimus. Tarp Tarybų Rusijos ir Lietuvos tijosio grėsminga fronto linija. Bet, nežūrint į tai, viskas, kas vykdavo Tarybų Rusijoje, greit buvo žinoma ir Lietuvoje.

Lietuvos dvarininkai, buožės ir kapitalistai, bijodami užmokesčio už savo nusikaltimus prieš lietuvų liaudį, skiedė nešvarius šmeižtus apie Tarybų Rusiją. Bet laudis netikėjo tuo. Grįždami iš Rusijos kareiviai ir darbininkai pasakojo didžiąją tiesą apie proletarinę revoliuciją. Išskankinti žiaurais išnaudojimo, nusikamavę vokiečių okupacijos priespaudoje, Lietuvos

dirbantieji visa širdimi prijautė Didžiojo Spalio idėjoms. Jau pirmoje 1918 metų pusėje visoje Lietuvoje sustiprėjo dirbantių ir valstiečių varguomenės kova kaip prieš vokiškuosius grobikus, taip ir prieš vietos kapitalistus ir dvarininkus.

Šiame periode aš atvykau iš Tarybų Rusijos į vokiečių okupuotą Lietuvą ir apsigyvenau Rokiškio apskrityje Obelių valsčiuje, Antanošės dvare. Neįprastas pagyvėjimas buvo pastebimas dvare ir Obelių miestelyje. Tai čia, tai ten galima buvo matyti būrius kumečių ir darbininkų, ką tai karšiai aptariančius. Naktimis trobose virpėdami švietė žiburėliai — liaudis šnekėjo apie duoną ir laisvę. Iš Rusijos ėjo nuostabios, įsnaudinančios žinios. Ten darbininkai ir valstiečiai nuvertė carą, išvijo

Panemunėlyje

PANAUDOJAMOS VIETINĖS STATYBINĖS MEDŽIAGOS

Metai iš metų plečiamas stambi rajono pramonės įmonė — Panemunėlio linų apdirbimo fabrikas. Čia pastatyti nauji cechai, sumontuota visa eilė tėvyninių įrengimų, gautų iš broliškų respublikų.

Dabartiniu metu fabrikas vykdo naują didžiulio sandėlio gatavai produkcijai laikyti statybą. Darbų vykdy-

tojo Pilio Vylauto pasiūlymu, sandėlio sienoms panaudojama vietinė slatybinė medžiaga — šlakas, kurio gausios atsargos yra Panemunėlio geležinkelio stotyje. Šlako panaudojimas sandėlio statyboje duos daugiau kaip 25 tūkstančius rublių sąmatinės ekonomijos.

J. Repšys

Stiprinama polittechninio mokymo bazė

Tinkamai pasiruošę naujiems mokslo metams Panemunėlio vidurinė mokykla, Baigtas patalpų ir mokyklinio inventoriaus remontas, pildyti naujomis valdžiniomis priemonėmis.

Ypatingą dėmesį ruošiantis naujiems mokslo metams šios mokyklos mokytojų kolektyvas atkreipė į polittechninio mokymo bazės stiprinimą. Iš Panemunėlio MTS mokykla gavo

traktorių ChTZ, grūdų kombainą, kullamąją, sėjamąją ir kitas žemės ūkio mašinas.

Numatyta ir toliau stiprinti mokyklos ir vietos linų apdirbimo fabriko bendradarbiavimą. Kaip fakultatyvintis dalykas nuo naujų mokslo metų pradžios mokykloje įvedama linų rušavimo specialybė. Teorinį ir praktinį šios specialybės kursą mokslininkai praeis įmonėje.

K. Valtonis

dvarininkus ir kapitalistus, įkūrė Tarybų valdžią. Jau nuo vienos šios džiugios žinios užsiliepsnodavo akys, smarkiai plakė širdys. Rusijoje laisvė! Reiškia, lai gali būti ir pas mus, Lietuvoje!

Tuo laiku vokiečių okupantai nesuvaldomai plėšė gyventojus. Rokiškyje, Obeliuose, Antanošės dvare stovėjo jų igulos. Okupantų slapytintai — buožių seniūnai — kartu su savo šeimininkais smaugė gyventojus nepakeliamomis rinkliavomis. Iš daugumos vargūnų ir vidutiniųjų valsiečių buvo atimtos paskutinės karvės, užtat jų skatėlis pas buožes pasidarė dvigubai didesnis, kaip buvo iki karo. Aple mažiausius gyventojų nepasitenkinimo pasireiškimus buožės pranešdavo okupantams, ir nepaklusniuosius varydavo kalorginiam darbams į Vokietiją.

Visa tai stiprino liaudies rūstybę. Įkvėpti Spalio revoliucijos, Lietuvos dirbantieji vis dažniau pradėjo kelti protesto balsą, vis drąsiau

ir atkakliau ėmė stoti į atvirą kovą su vokiškais okupantais, žandarais ir buožėmis.

Kada į Rokiškio apskritį pradėjo atvykti bolševikai, jie rado čia gerą dirvą politliniam darbut. Greit po mano atvykimo į Antanošės dvarą iš Tarybų Rusijos grįžo komunistai — broliai Edvardas ir Vincas Tičkūs, J. Pagirys, Sadauskas, Žimantas, A. Širvytė ir kiti draugai. Mes sudarėme partinę organizaciją, į kurią įėjo tada priimtieji partiją pažangūs Antanošės dvaro darbininkai: Mykolas Braželis, Adelė Macijauskaitė, Kostas Mistūnas, Vincas Jankauskas.

Sukūrus partinę organizaciją, aiškinamasis darbas tarp dirbinkų, kumečių, vargūnų ir vidutiniųjų valstiečių vyko plačiau ir organizuotiau.

1918 metų rugsėjo pabaigoje pas mus iš Vilniaus atvyko partinio centro atstovas Vladas Baškys. Jis atvežė žinias apie sėkmingą Vilniaus miesto dirbančiųjų

(Nukelta į 2 psl.)

DRAUGAI KOLŪKIEČIAI, SPARTINKIME KŪLIMO DARBUS, SĒKIME ŽIEMKENČIUS!

Gubas būtina apdengti

Vieni pyksta ant oro, kiti šmet ir kalbēti apie jī nenori, bet faklas lieka fakti derliu nuimti reikia. Bet, kaip liaudis sako, derlius lauke—dar ne derlius, o kai jis atsiduria aruoduose—tuomet jau kita kalba. Supraata šila išmintij ir „Pergalės“ kolūkio III brigados kolūkiečiai, ir brigadininkas drg. Deksnys. Bet ar viską jte padaro tam, kad gausus rugių derlius iki paskutinio grūdello suplauktų j kolūkio arodus? Ne, ne viską.

Bendrai paėmus, III brigada išaugino gerą žiemkenčių derliu. Neblogai buvo organizuota ir javapiūtė. Per trumpą laiką brigados laukuose išsiriklavo gubų eilės. Dar besidarbuojant kaž kuris iš kolūkiečių pasakė:

— Brigadininkel Oral blogi, nuolat lyja. Reikėtų gubas apkepuruoti.

Bet drg. Deksnys j šią leisingą pastabą nekrepė dėmesio.

— Neapsimoka,—pasakė jis.—Jeigu jau sudygs, tai ir apdengimas nieko nepadės.

Panašiai brigadininkas atsakė ir Rokiškio RTS parlinės organizacijos

sekretoriui drg. Stašeiliui, kuris taip pat patarė apdengti gubas. — Matole,—dar pridūrė brigadininkas,—jeigu tai būtų savo darželyje, tuomet ir apdengti galima, o dabar...kas gi tokij plotą besutvarkys? O dar ir pėdai j gubas taip netvarkingai sumesti, kad nežinau, nuo kurio galo ir dengti.

Kaip galima paaiškinti tokij brigadininko pažiūrą j derliaus saugojimā? Gubos susiatytos tikrai netvarkingai. Pėdai sumesti kaip papuołė. Vėjas negali prapūsti ir todėl džiūsta labai lėtai. O kai kuriuose viduriniuose pėduose jau ir daigelis kalasi.

Nebe už kainų ir žiemkenčių sėja. Trumpiau sakant, jā jau reikia pradėti. Bet prieš tai būtina išskulti sėklos, gerai paruošti dirvā. Deja, III brigadoje pūdymai dar nepradėti kartoti. Reiškia, nėra kur ir sėti.

Blogu oru mėgstame skūšlis. Bet reikia ir j save pažūrėti. Ar mūsų netinkamai atliktas darbas kartais neatneša daugiau nuostolių, negu lietūs? Tai turėtų gerai pagalvoti kiekvienas.

A. Stukas

TALKININKAI LAUKUOSE

Šiomis dienomis išvykė j derliaus nuėmimo „frontā“ visa „Ragelių“ kolūkio administracija, viešos mokytojai, net talkininkai iš Rokiškio I vidurinės mokyklos padėjo kolūkiečiams—plovė ir silosavo mišinį. Lauke taip pat galėjai pamatyti su šakėmis rankose kolūkio pirmininkā, zootechnikā, su grėbliu — mokyklos direktorių ir kitus.

Darbas virte virė: vienai plovė mišinį, kiti j grėbė, tretė vežė prie

Sudūzgė kuliamosios

Prieš keletą dienų „Artojo“ žemės ūkio artelės nariai baigė plauti rugius 252 hektarų plote. Rugiapiūtėje pirmavo IV brigada, kuriai vadovauja drg. J. Mikalaitėnas. Šauniai padirbėjo su kertamąja B. Rimkus, nuplaudamas per dieną 4—5 ha rugių. Po 80—85 arus rugių perdien su dalgalais nuplaudavo K. Čeponis ir A. Didžgalvis. Rugiapiūtė vyko 6 dienas.

Kolūkyje prasidėjo naujo derliaus kėlimo darbai. Jau išskulti rugiai nuo 6 ha ploto, iškurio gauta 7 tonos grūdų sėkliai. N. Grunevas

TREČIOJE BRIGADOJE

Nuimamas derlius...

„Socializmo keltu“ kolūkio III brigados kolūkiečiai aktyviai įsijungė j derliaus nuėmimo darbus. Čia gerai dirba ir jaunimas, ir pagyvenę kolūkiečiai. Nuo geriausių pėdų rišėjų kolūkiečių R. Žalkauskaitės, O. Kupštaitės ir kitų neatsilieka padedančios dirbli atostogaujantios moksleivės Lucija Rapailė, Livija Močtekutė. Kasdien jos suriša po 600—700 ir daugiau pėdų. 62 ha plote užsėti rugiai jau balgiami kirsiu. Nuo ankstaus ryto ligi vėlaus vakaro čia suka ratą plovėjų Rapo, Brinklio, Kišūno, Spletinio kertamosios. Nuplautų žiemkenčių gubos apkepuruojamos.

...ir ruošiamasi auginti naują

Pavasarij brigadoje buvo padaryta teisinga išvada—17 ha plotą užsėti mišiniu ir po jo nuėmimo bei sunaudojimo žaliai pašarui paruošti tą plotą žiemkenčių pasėliams.

Žiemkenčių sėjai brigadoje jau paruošta 30 ha pūdyimų. Dar žemdirbiai suars keliolika ha dobitlenos ir III brigada sėjai bus pilnai pasruošusi. Artant pūdyimus gerai atlieka šį darbą mechanizatorius Bronius Spletinis.

R. Rimvydas

17 tonų

pirmojo derliaus rugių iškaltė „Gegužės Pirmosios“ kolūkio I brigados kolūkiečiai. Šiandien kėlimas prasidėjo ir kitose brigadose. R. Vilys

Už Tarybų valdžią

(Atkelta iš 1 ps.)

kovą už Tarybų valdžią, perdavė partijos nurodymus apie tolimesnį darbą, o taip pat atgabeno daug politinės literatūros. Nuo šio periodo partinis darbas pagerėjo ne tik Obelių partinėje organizacijoje, bet ir kituose valsčiuose. Greitu laiku partinės organizacijos buvo sudarytos Panemunėlio, Kazliškio, Svedasų ir Južintų valsčiuose.

1918 metų spalio 1—3 d. d. kalzerinės Vokietijos okupuotame Vilniaus mieste įvyko pirmasis Lietuvos Komunistų partijos suvažiavimas. Mūsų delegatu suvažiavime buvo drg. Baškys. Jam sugrįžus iš suvažiavimo, Obelių valsčiuje Širvių kaime susaukėme visų Rokiškio apskrities valsčių partinių organizacijų at-

stovus, kur buvo išrinktas pagrindinis apskrities partijos komitetas iš 5 žmonių. Po šio susirinkimo žymiai pagerėjo apskrities partinės organizacijos veikla. Mes ėmėme reguliariai gauti politinę literatūrą, kurią panaudojome keliant idėjinį komunistų lygį, o taip pat platinome ją darbininkų, kumėčių ir varguomenės tarpe.

Mūsų apskrities partinė organizacija greitai augo. Spalio pabaigoje joje buvo prisikačiuojama jau netoli dviejų šimtų partijos narių. Reikia pažymėti, kad tuo laiku stipriai suaktyvino išdavikišką veiklą ir Tarybų valdžios priešai — kunigai, buvę, parsidavėliai socialdemokratai ir kiti buržuaziniai nacionalistai. Tačiau, nežūrint jų pa-

UŽ 160 CENTNERIŲ PIENO

Mūsų kolūkio gyvulininkystės darbuotojai šiais metais prisiėmė padidintus įsipareigojimus — pagaminti 100 ha žemės ūkio naudmenų 160 centnerių pieno, primelžiant iš kiekvienos karvės po 2200 kg pieno.

Palyginus su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, pieno primelžimas mūsų kolūkyje šiemet žymiai padidėjo. Tai matyti iš šios lentelės:

Laikotarpis	Primelžta pieno (kg)	Iš kiekvienos karvės (kg)	Gauta pieno 100 ha (cent)
1957. I. 1 —			
1957. VIII. 1	116.299	1079	61
1958. I. 1 —			
1958. VIII. 1	149.905	1153	78.9

Didinant mėsos ir pieno gamybą, svarbiausia yra turėti pakankamai pašarų, gyvullus laikyti geroje patalpose, tinkamai juos prižiūrėti. Mūsų kolūkio stambūs raguočiai žiemojo 140 vietų tipinėje, gerai sutvarkytoje karvidėje. Karvidė yra pilnai mechanizuota, karvės geria iš automatinų girdyklių. Gyvulininkystės darbuotojams įrengtas poilsio kambarys, kuriame galima pasiskaityti laikraščius, žurnalų ir t. t.

Gyvullai pas mus žiemojo šilnai ir sočiai. J parą viena karvė gaudavo po 10³ kg stambaus pašaro, 15 kg siloso, 5—8 kg šakniavaisių, 1—2 kg koncentratų. Atsižvelgiant j karvės produktyvumą,

J. KREGLYTĖ „Naujo gyvenimo“ kolūkio stambiųjų raguočių fermos vedėja

šakniavaisių ir koncentratų buvo duodama daugiau.

Neužtenka lo, kad turėli pakankamai pašarų, bet reikia juos laiku, linkamai ir sąžiningai sušerli. Gerai šeriant ir prižiūrint gyvullus, kai kurios melžėjos, kaip Purluškytė, Tervidytė žiemos laiku pri-

melždavo po 9—10 kg pieno. Pavasarį, išgeimant j laukus, melžėja Bronė Tervidyte jau turėjo primelžusi iš 11 jai priskirtų karvių po 827 kg pieno.

Išleidus karvės j lauką, tuoj pat pradėjome ganyti ganyklai skirtuose dobituose. Nugantus dobitlenas, persikėlėm j mišinius. Jais turėjome apsejė 40 ha plotą. Nors karvės ganosi ir geroje ganykloje, duodame joms dar papildomai po 1,5—2 kg koncentratų.

Vasaros laiku labai svarbu karvės laiku pagirdyti. Tam mūsų kolūkyje yra išskirti vandens vežikai, kurie statinėmis vandenį pristato j ganyklas. Karvės girdomos 3—4 kartus per dieną.

Ganant mišiniuose žymiai padidėjo pieno primelžimas. Iš kiekvienos karvės rugpiūtio 15 d. primelžta po 1284 kg pieno. Suvedus pusmečio rezultatus, pieno gamyboje mes iškovojome rajone perlenamąją Raudonąją vėliavą.

Negalima sakyti, kad mūsų kolūkyje gyvullai visą laiką ganosi geroje ganyklose. Būna momentų, kada karves reikia laikyti nuganylose dobitlenose. Tuo metu pieno primelžimas žymiai sumažėja. O tai atsilinka todėl, kad mes pavasarį per mažai rūpinomės pašėti kuo daugiau ganymui vienmečių žolių.

Be to, ne visos ir melžėjos dirba vienodalai gerai. Atsiliekančios turėtų pasimokyti iš darbščiujų kolūkio melžėjų Purluškytės Onos, kuri rugpiūtio 15 d. iš kiekvienos karvės jau primelžė po 1504 kg pieno, Tervidytes, Vaštakaitės ir kt.

Pristilmų įsipareigojimų vykdymui liko nedaug laiko. Bet mūsų kolūkis juos įvykdys. Tik reikia tiek mums, gyvulininkystės darbuotojams, tiek kolūkio valdybai dar daug padirbėti sudarant visas sąlygas toliau kelti gyvullų produktyvumą.

DIENOS TEMOMIS

Raudami linus, rūšiuokime juos

Naujos vieningos kainos už linus augintojus nužlugino. Dabar daug pajamų gali tikėtis tie kolūkis, kurie pristatys aukštos kokybės šiaudelius arba pluoštą. Pavyzdžiui, 0,5 numerio šiaudelių centneris yra net 5 kartus pigesnis už 3,5 numerio šiaudelius. Kolūkis, kuris užuot 10 numerio pristatys 4 numerio brukų pluoštą, iš kiekvieno ha linų pralaimės po 8 000 rublių.

O linų produkcijos kokybė priklauso ne vien nuo derliaus. Didžiausios reikšmės turi derliaus nuėmimo terminai ir produkcijos rūšiavimas. Viena savaitė pavėluotai linus nurovus, šiaudelių arba pluošto kokybė pablogėja 2—3 numeriais. O tai reiškia, kad pajamos už linų hektarą sumažėja 3—4 tūkstančiais rublių.

Nemažiau svarbi priemonė pajamoms padidinti yra linų rūšiavimas. Tai pati linų produkcija, rūpestingai ją surūšiuavus, duoda kelis kartus didesnes pajamas už nerūšiuotą. Nerūšiuoti šiaudeliai dažniausiai įvertinami 0,5—0,75 numerio. O juos surūšiuavus, nesunku pasiekti 1,75—2,0 numerio produkciją, ir iš kiekvieno (Nukelta j 3 ps.)

Totorijos ATSR. j Kazanės elevatorių iš respublikos kolūkių ir tarybinių ūkių nutrauktamai plaukia naujojo derliaus grūdai.

Nuotraukoje: mašinos su grūdais atvyko j elevatorių.

B. Miasnikovo (TASS) nuotr.

Pagrindiniai APYLINKĒS darbo klausimai TARYBOS

Apylinkės Tarybos veikla yra labai plati, sudėtinga, reikalaujanti organizacinio darbo patyrimo. Jos nariai susiduria su daugybe įvairiausių klausimų, kuriuos reikia išspręsti tenkinant darbo žmonių poreikius. Reikia pabrėžti, kad vietinių Tarybų veikla, jų uždaviniai darosi kas kart vis labiau sudėtingesni ir atsakingesni. Neseniai Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos patvirtinti naujieji apylinkės Darbo žmonių deputatų tarybos nuostatai žymiai išplečia apylinkės Tarybos, jos vykdomojo komiteto, nuolatinę komisiją bei deputatų teises ir kompetenciją.

Rimtu patarėju apylinkių Tarybų darbuotojams bus neseniai Politinės ir mokslinės literatūros leidyklos išleistoji knyga „Pagrindiniai apylinkės Tarybos darbo klausimai“.*)

Pirmajame knygos skyriuje nušviečiama tarybinių valdžios ir valdymo organų darbas. Čia skatytas supažindinamas su TSRS bei sąjunginių respublikų Aukščiausiosiomis Tarybomis, jų kompetencijomis, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo, TSR Sąjungos Ministrų Tarybos darbu. Šiame skyriuje taip pat plačiai nagrinėjamas apylinkės Tarybos darbas, jos kompetencija. Pateikiama teisinė medžiaga apie apylinkės Darbo žmonių deputatų tarybos rinkimą, jos uždavinius, vadovavimo pavaldžioms organizacijoms darbo klausimus. Ypač daug vietos skiriama apylinkės Tarybos sesijų darbu, nuolatinėms komisijoms, deputatų veiklai.

Apylinkės Tarybai suteiktos teisės žemės ūkio srityje įgalina ją tiesiogiai ir dalykiškai vadovauti apylinkės ribose esantiems kolūkiams bei tarybiniam ūkiams. Skyriuje, pavadintame „Žemės ūkis“, rašoma apie apylinkės Tarybos uždavinius planuojant visuomeninį kolūkių ūkį, apie jos vaidmenį vystant atskiras žemės ūkio šakas, apie darbo organizavimo bei darbo apmokėjimo

*) Pagrindiniai apylinkės Tarybos darbo klausimai. Valstybinė politinės ir mokslinės literatūros leidykla. Vilnius, 1958.

kolūkiuose klausimus.

Skyriuje apie liaudies švietimą nurodomi apylinkės Tarybos bei jos vykdomojo komiteto uždaviniai įgyvendinant visuotiną privalomąjį mokymą, padedant mokykloms įgyvendinti politinį mokymą, organizuojant kiekviename kolūkyje vaikų darželius bei lopšelius ir kt.

Knygoje taip pat įdėti labai svarbūs skyriai apie kalmo kultūros švietimo įstaigų darbą, sveikatos apsaugą, socialinį aprūpinimą, butų komunalinį ūkį ir kt. Plačiai nagrinėjamas apylinkės Tarybos biudžetas ir finansai, raštvedybos tvarkymas.

Knyga „Pagrindiniai apylinkės Tarybos darbo klausimai“ yra rimtas patarėjas, nuolatinis pagalbintikas apylinkių Tarybų darbuotojams. V. Bienlūnaltė

Konstantinovo Frunzės vardo metalurgijos gamyklos kolektyvas kiekvieną mėnesį įvykdo planą pagal visą gamybinį ciklą. Socialistiniame lenktyniavime pirmuoja žmonės aukštakrosnininkai. Didelius gamybinius laimėjimus iškovoję aukštakrosnės Nr. 1 vyresniojo kalnakasio Jegoro Michailovičiaus Prošakino brigada. Kas pamainą ji išleidžia virš 40—50 tonų aukštos kokybės metalo. Nuotraukoje: aukštakrosnės Nr. 1 vyresnysis kalnakasis J. M. Prošakinas. S. Gendelmano (TASS) nuotr.

Raudami linus, rūšiuokime juos

(Atkelta iš 2 psl.)
vieno ha laimėti trimis tūkstančiais rublių didesnes pajamas. O kiekviena grandis labai noriai sutiko kuo stropiausiai surūšiuoti vieno hektaro derlių, jeigu jai už tai bus paskirta papildomo atlyginimo 5—6 šimtai rublių. Kolūkiui lieka apie 2.500 rublių gryną pajamų.
Liny rūšiuojamas prasideda darčiau nuėmimo metu. Linas raunant, pirma nuraujami aukščiausi, o vėliau žemesni stiebeliai, atekirai kuliami bei klojėjami. Rūšiuojamas turi vykti ir vėliau, prieš šiaudelių pristatymą arba jų mynimą. Negalima užmiršti, kad šimtet nerūšiuoti linai nebūs priimami.
Mūsų kolūkiams turėtų atsakyti nuo stiebelių klojėjimo. Mirkymas pareikalauja žymiai mažiau laiko ir duoda aukštesnės kokybės produkciją.
(„Valstiečių laikraštis“)

REIKIA SUTVARKYTI

Respublikos gatvėje prie namo Nr. 36 b tiesiog plūduriuoja įvairūs nešvarumai, kurie teka iš perpildytos atmatų duobės, išvietės. Kiek kartų buvo kreiptasi į įstaigas, atsakingas už švarą mieste, tačiau be pasėkų. A. Raščius

Mūsų medžiagos pėdsakais

„Giedrių dienų belaukiant“
Tokto pavadinimo korespondencijoje, tilpustojė šitų metų „Po Spalio vėltava“ Nr. 64 (1702), buvo kritikuojamas Marytės Melnikaitės vardo kolūkis dėl bloko ruošimosi žiemkenčių sėjai. Juodupės apylinkės taryba praneša, kad korespondencijoje išskelti faktai pasitvirtino. Susidariusi padėtis apsvarsityta apylinkės tarybos posėdyje, dalyvaujant kolūkių vadovams.

„Tai turės didelę reikšmę“

Tokto pavadinimo straipsnyje, tilpustojė šitų metų „Po Spalio vėltava“ Nr. 64 (1702), buvo išskelti trūkumai pravedant Juodupės gyvenvietėje namų numeraciją. Gyvenvietės DŽD Tarybos pirmininkas drg. Federavičius, atsakydamas į kritiką, pranešė: „Kadangi paskutiniuosius namų numerius rajono vietinio ūkio valdyba pagamino šitų metų rugpjūčio mėn. 16 d., namų numeracija galutinai bus užbaigta rugpjūčio 25 d.“

Naujų žemės ūkio mašinų katalogas

TSRS Žemės ūkio ministerijos leidykla paruošė spaudai iliustruotą katalogą „Mašinos TSRS žemės ūkyje“. Į šį katalogą įeina šimtas spalvingų prospektų apie naujus traktorius, kombainus ir kitas mašinas bei padargus, kuriuos gamina mūsų šalies pramonė žemės ūkiui. Prospektuose naujos mašinos smulkiai aprašomos.

Katalogas leidžiamas masiniu tiražu. Jis bus labai naudingas kolūkiams, įsigyjantiems techniką, o taip pat tarybiniam ūkiams, mašinų-traktorių stotims ir kitoms organizacijoms, kurias domina žemės ūkio mechanizavimo klausimai.

TRUMPAI

„Tarybų Lietuvos“ kolūkių kompleksinėje brigadoje baigiamas įrengti vidus pastatytoje kaulidėje. Kaulės žiemos naujose patalpose.

M. Kalvelis

Tėvams žinotina

Poliomielitas arba vaikų paralizis yra aštrus užkrečiamas susirgimas, kuriuo dažniausiai serga vaikai iki 4—5 m. amžiaus, nors gali sirgti ir didesni mokyklinio amžiaus vaikai, o taip pat ir suaugę žmonės. Poliomiellitu sergama dažniausiai vasarą—liepos, rugpjūčio ir rugsėjo mėnesiais. Tai paaiškinama vaikų didesniu susibūrimu, musių, kaip poliomiellito užkrato pernešėjų gausumu, neplautų vaisių, uogų, daržovių valgymu.

Poliomiellito sukėlėjas—virusas yra gana atsparus šorinei aplinkai. Pvz., nevirintame piene jis išsilaiko iki 30 dienų, vandenyje — 50 dienų, išmatose net iki pusės metų. Poliomiellito virusas neatsparus dezomedžiagoms ir aukštai temperatūrai, prie 50° žūsta per 10 minučių. Šalčiu atsparus, ant ledo gerai išsilaiko.

Užsikrečiama per burną su maistu ir vandeniu, per nešvarias rankas, taip pat galima užsikrėsti nuo ligonio per kvėpuojamąjį orą, su juo kalbant, bučiuojantis, valgant iš bendrų indų.

Poliomiellito inkubacinis periodas, t. y. laikas nuo užsikrėtimo iki susirgimo, yra 5—14 dienų. Ligos pradžia nevie-noda. Gali prasidėti kaip sloga, angina, gripas, gali būti vėmimas, viduriavimas. Labai charakteringas poliomiellito reiškinys yra dalinis kūno prakaitavimas, pvz., tik galvos arba liemens. Pakyla temperatūra, kuri laikosi 3—4 dienas, po to paprastai krinta iki normos ir atsiranda

Rajono DŽDT vykdomajame komitete

Dėl kovos priemonių su poliomiellito liga

Rajono DŽDT vykdomasis komitetas priėmė sprendimą dėl kovos priemonių su poliomiellito liga. Sprendimu Rokiškio miesto, Juodupės gyvenvietės ir visų apylinkių tarybų vykdomieji komitetai, kolūkių valdybos, žmonių, organizacijų vadovai įpareigoti iki š. m. rugsėjo 1 dienos sutvarkyti kiemus, šulinius, sanitarinius taškus, juos reguliariai valyti ir dezinfekuoti. Rajkoopsajungos vadovai ir pieninių direktoriai įpareigoti sutvarkyti viešojo maitinimo bei prekybos tinklo sanitarinį stovį, griežtai laikytis sanitarinių higieninių taisyklių.

Rajono DŽDT vykdomasis komitetas rekomenduoja visiems gyventojams neleisti vaikų didesnius susibūrimus kiemuose, gatvėse, aikštėse, kino teatruose ir kitose visuomeninio pobū-

džio vietose. Būtina, kad Raudonojo kryžiaus draugijos pirminės organizacijos, jų sanitariniai postai pramonės įmonėse, įstaigose, kolūkiuose aktyviai dalyvautų išaiškinant poliomiellito susirgimus, jautsi už reikiamų priemonių šių susirgimų plitimui užkirsti.

Rajono vykdomasis komitetas įpareigoja apylinkių tarybų sveikatos apsaugos nuolatinės komisijas organizuoti gyventojų tarpe platų aiškinamąjį profilaktinį darbą bei vykdyti sanitarinių higieninių taisyklių laikymosi kontrolę.

Sprendimo vykdymo kontrolė pavesta rajono vykdomojo komiteto milicijos skyriui, kuris įpareigotas tikrinti svaros palaikymą mieste ir rajone, imtis administracinių priemonių prieš sanitarinių taisyklių pažeidėjus.

DĖL ŠUNŲ REGISTRACIJOS MIESTE IR RAJONE

Rajono DŽDT vykdomasis komitetas, sąryšyje su pasitaikančiais susirgimais pasiutimo liga, priėmė šiuo klausimu sprendimą, kuriuo visi rajono gyventojai, turintieji šunis, įpareigoti iki š. m. rugsėjo 30 dienos juos užregistruoti vietinio ūkio valdyboje ir iki tos pačios datos pristatyti visus šunis skiepijimui į Rokiškio vete-

rinarijos ligoninę ir vietos veterinarinius punktus. Rajono vykdomojo komiteto milicijos skyrius ir medžiotojų draugijos valdyba įpareigoti vaikinti palaidus vaikataujančius šunis. Už šunų neregistruojimą ir neskiepijimą asmenys baudžiami iki 100 rublių. Sprendimas galioja nuo šios dienos dvejus metus.

POLIOMIELITAS IR KOVA SU JUO

Charakteringi poliomiellito reiškiniai, t. y. daliniai paralizai: vaikas blogai valdo galūnes, rankas arba kojas, dažnai vieną iš jų. Daliniai paralizai greit vystosi ir per 1—2 dienas įvyksta pilnas paralizis, vaikas visai nevaldo rankos arba kojos arba abiejų galūnių. Pasitaiko ir kvėpavimo raumenų arba kvėpavimo centro paralizis, kada vaikas pasidaro suglebes, neramus, kvėpavimas darosi apsunkintas, nelygus, neritmiškas. Vaikai išblyšksta veidas, lūpos truputį pamėlynuoja. Vaikas negali nuryti, skrepliuoja, balsas pasidaro silpnas. Tai yra labai sunki poliomiellito forma, ir būtina kuo skubiausiai kreiptis pas gydytoją.

sant atskiro kambario—bent atskirti vaiko lovą širma arba paklode. Vaikui būtina ramybė. Esant nors mažiausiam įtarimui dėl poliomiellito, vaiką būtina paguldyti į ligoninę, namuose greit pravesti kruopščią dezinfekciją. Vaikai, buvę kontakto su ligoniu, griežtai sekami gydytojo ir medicinos sesers 20 dienų, kasdien matuojant temperatūrą. Kovai su poliomiellitu reikia palaikyti tinkamą švarą ir tvarką bute ir aplinkoje. Būtina naikinti muses, plačiai panaudojant dezomedžiagas, klįningą popierį, reguliariai išvalant ir chloruojant išvietes, šiukšlių dėžes. Vandenį ir pieną gerti virintą. Prieš valgį būtina gerai plauti rankas su vandeniu ir muilu. Vaisius, uogas ir žalias daržoves būtina nuplauti verdančiu vandeniu. Kambarius valyti tik drėgnu būdu. Tėvai, venkite didesnio vaikų susibūrimo. Gerai vėdinkite kambarius, pagal galimybę gerai matinkite vaikus, nes sveikas, stiprus organizmas yra atsparus ligoms, tuo pačiu ir poliomiellitui. Reikalaukite vaikus plauti rankas prieš valgį.

Gali būti daliniai ir veido paralizai: vaikas negali pilnai užmerkti akių, nesuraukia kaktos, susidaro lūpose iškrypimas. Skonio jautimas, kaip taisyklė, lieka nesutrikęs. Toliau seka ilgas atstatymo laikotarpis. Dabartiniu metu mūsų respublikoje pagausėjo poliomiellito susirgimai. Užregistruota poliomiellitas ir Rokiškio mieste. Todėl, esant nors mažiausiam vaiko sunegalavimui, nevesti vaiko į ambulatoriją ar konsultaciją, bet būtina iškviešti gydytoją į namus. Prieš iškviečiant gydytoją, vaiką būtina atskirti paguldyti, ne-

gyd. A. ŠINKONAITĖ

ATITAIŠYMAS
Praeitame numeryje pateipto straipsnio „Pasiutimas ir kova su juo“ pirmos skilties 15 eilutę skaityti „visi šitakraujai“ ir toliau kaip tekste.

KEPURAITĖ TARP KITKO — SVARBU ŽINIOS

Reportažas

Kurį laiką negirdėjęs linksnų moksleivių balsų, senasis Salų žemės ūkio technikumui parkas šiandien vėl susilaukė naujų lankytojų. Kiekviename žingsnyje juos sutiksi: su knygomis po ranka jie užėmė visus parko suoluokus, visas Dviragio ežero pakrantes. Tai būsimieji technikumui moksleiviai, kurie dabar pats darbymetis — stojamieji egzaminai.

— Bepigū tau juos išlatyti, kai dar tik, galima sakyti, vakar palikai mokyklos suolą. O man štai kas kita... — dėsto įdegusiu veidu vyrukas savo pašnekovui — baikščių akių šviešlaplaukiui berniokui.

O kodėl jam kas kita? Susipažįstame. Tai Antanas Stepanavičius. Jis jau prieš penkerius metus baigė septynmetę mokyklą ir dirbo kolūkyje. Pamilo savo darbą ir nutarė įsigyti žemės ūkio specialisto vardą. Todėl visai suprantama, kad ta kebli sintaksė, ir tos matematinės lygtys jau gerokai išgaravo iš galvos. Bet už tai penkių metų darbo praktika atperka ir kai kurių žinių sloką.

Šiais metais stojamuosius egzaminus į Salų žemės ūkio technikumą laiko daugiau kaip 20 jaunuolių ir merginų, po dvejus-trejus metus

dirbusių kolūkiuose. Pasiryžimas studijuoti žemės ūkio mokslus ne atsitiktinis, kaip tai dažnai būna pas abiturientus, besivaikantius „lengvos duonos“ ir mėginančius patekti į tokias specialias ir aukštas mokyklas, kur mažesnis konkursas.

...Parko takeliu skuba būrelis merginų. Jau iš veidų galima suprasti, kad egzaminai pavyko. Viena iš jų mums kažkur matyta. Pasirodo, tai Genė Mikalaitienė. Prieš dvejus metus ji baigė Salų septynmetę mokyklą ir pradėjo dirbti gimtajame „Artojo“ kolūkyje. Kiekvieną dieną Genė matydavo technikumui moksleivių būrelis besidarbuojančius savo mokomajame ūkyje, o egzaminų sesijų dienomis — susirūpinusiais veidais besėdinčius po senomis parko liepomis. Ir Genė taip pat nutarė būti agronome.

Visur jaunimo balsai. Ir seni technikumui rūmai šiandien gražesni. O juk iš tikrųjų taip ir yra. Nemažai padirbėjo technikumui vadovybė, visos dėstytojų kolektyvas, ruošdamasis naujiems mokslo metams.

— Tai kas pas jus, drauge direktoriau, naujo? — užklausiame drg. Kriaučiūną.

Truputį nenoromis jis papasakoja apie pastek-

tus laimėjimus darbe. Bet iš direktoriaus veido galima suprasti, kad naujus mokslo metus technikumui suliks pasiruošęs: patalpos atremontuotos, praplėtos auditorijos, įrengti nauji mokomieji kabinetai, baigiamas pastatyti technikumui stadionas. Ir tai viskas mūsų jaunimui, jam.

— Sėkmės naujuosiuose mokslo metuose, — palinkime direktoriui ir, atsivėlinę su juo, prasukame takeliu pro senąsias parko liepas. Sulėtinai žingsnių priverčia nugirstas dviejų merginų pokalbis.

— Žinai ką? — sako viena iš jų. — Jau labai ir gražios gi tos technikumui studentų kepurėlės. Ach, tie egzaminai... kažin, ar teks tokią ant galvos užsidėti? — Antroji, kiek vyresnė, atsakė:

— Nežinau, o manęs tos kepurės nevilioja. Svarbiausia — žinios.

Tikrai, svarbiausia — žinios. Jos labai reikalingos šiandieniniame kolūkinčiame kalme.

V. Kalvaitis

Šoferis IŠ PRIEVARTOS

Respublikoje demonstruojama nauja spalvota kino komedija „Šoferis iš prievartos“.

S. Michalkovo ir K. Minco scenarijus, tekstas N. Končalovskos, režisierius — statytojas Nata ja Koseverova, kompozitorius M. Vainbergas.

Vaidmenis atlieka: Ivano Petrovičiaus Pastuchovo — A. Chodurskis,

Anos Vlasjevnos, jo žmonos — M. Mironova, Savrasovo Ivano Petrovičiaus — S. Filipovas ir kt.

Filmą pastatė „Lentilimo“ kinostudija 1958 m.

Viršininkas Ivanas Petrovičius Pastuchovas nusprendė važiuoti atostogų automobiliu. Atsitiko taip, kad vieną gražią dieną jis liko be šoferio ir dokumentų.

Parduotuvėje, valgykloje, vienoje įstaigoje Pastuchovas susitinka su netvarka, kurios tiesioginis kaltininkas yra jis pats.

Palapsniui jis tvirtai įsitikina tuo, kad „iš kabineto lango kvadrato gyvas gyvenimas mažai tesimato“.

Nuotraukoje: kadras iš filmo.

Branduolinio karo priešininkų konferencija

Japonijos sostinėje Tokio vyksta ketvirtoji tarptautinė konferencija už atominio ir vandentilinio ginklo uždraudimą. Ji, kaip pažymėjo sveikindamas konferenciją Tarybų Sąjungos vyriausybės vadovas N. Chruščiovas, pradėjo savo darbą tokio metu, kai žmonija gyvena atsakingą savo istorijos momentą ir kai JAV ir Anglijos ginkluota intervencija prieš libaniečių ir jordaniečių tautas sukėlė atominio karo pavojų.

Prieš prasidedant tarptautinei konferencijai Tokio mieste, rugpjūčio 12–14 d. d. įvyko visos Japonijos kongresas už atominio ir vandentilinio ginklo uždraudi-

mą. Jame greta 75 delegatų iš 27 šalių, atvykusių į tarptautinę konferenciją, dalyvavo apie šešis tūkstančius japonų tautos pasiuntinių. Jie pažymėjo, jog imperialistinių šalių valdantieji sluoksniai nenori girdėti tautų reikalavimo, kad būtų uždraudias masinio naikinimo ginklas, ir sveikino Tarybų Sąjungą, vienašališkai nutraukusią branduolinio ginklo bandymus. Visos Japonijos kongreso dalyviai paragino JAV ir Angliją sekti Tarybų Sąjungos pavyzdžiu, pasmerkę Anglijos ir Amerikos agresiją Arabų Rytuose ir pristekė neleisti, kad pasikartotų baisybės, kurias pergyveno Hiroshima ir Nagasaki — Japonijos miestai, į kuriuos Amerikos lėktuvai 1945 metais numetė pirmąsias atomines bombas.

A. Šachanovas

juoto tilto centimetras atlaikė 500 kg slėgimą. Naujieji klijai klijuoja medį ir stiklą, plastmasę ir keramiką, marmurą ir metalą.

Elektroninė akis

Jungtinėse Amerikos Valstijose aklas išradėjas Kliferdas Uičeras sukonstravo neregiamis elektroninę akį. Nedidelis prietaisas, savo dydžiu neviršijantis automatinio plunksnaočio, jiems

padeda surasti šviesos šaltinius (langus, duris, prožektorius) ir atskirti šviesos kontrastus nuo tamsos. Su elektronine akimi sklasis gali sekti šviesos signalus ir skaityti stambų šriftą.

„Žarna“ vaisiams rašyti

Perpus perplaukus tuščia viduris metalinis rutulys viduje apsiūtas bajumi. Jį pravirą tiesiai į vaisių ir patempia virvutę. Pusrutuliai susiglaudžia ir nurašytojas, lengvai priremdamas prieš savęs kartį, nuraško vaisių. Planelinė žarna jis nusirita į krepšį.

Nekenksmingas šriftas

Maskvos raidžių liejimo gamykloje pagamintas plastmasinis šriftas spaustuvėms. Jis palyginti su metaliniu 10 kartų lengvesnis ir dvigubai pigesnis pagaminti. Naujuoju šriftu galima atlikti 150.000 atspaudų, o su senuoju metaliniu — tik 40.000.

Redaktorius Z. LAPINSKAS

Nuo rugsėjo 1 d. Rokiškio Kultūros namuose pradeda darbą sluvimo-kirpimo kursų naują laidą. Pareiškimai priimami iki rugpjūčio 30 d.

KINIJOS LIAUDIES RESPUBLIKA. Praeitais metais Chenano provincijoje, ant Chuanchės upės, Sanmynsio tarpekyje, pradėta 1,1 milijono kilovatų galios hidroelektrinės statyba. Čia bus įrengta didžiulė vandens saugykla, kuri sudrėkins 300 milijonų hektarų žemės, apsaugos nuo potvynių galimybes.

Nuotraukoje: užtvankos statyboje.

Tan Mao-lino (Sinchua agent.) nuotr.

upėje žmogus — tvirtina: „Matyt, lokia jo lemtis“.

Tačiau rėminas paslaptingu likimu nieko nepaaiškina. Iš tikrųjų kiekvienas įvykis turi savo natūralias priežastis. Pavyzdžiui, žmogus nuskendo todėl, kad nemokėjo plaukti, arba nuėjo maudytis neblaus. Jeigu šis žmogus būtų atsargesnis ir apdairus, jis nenuskėtų. Arba gaisras. Kas ne-

Ar yra LIKIMAS?

žino, kad dažniausiai jis įvyksta nerūpestingai elgiantis su ugnimi, dėl vaikų išdykavimo ir t. t. Koks gi čia likimas?

Tie, kurie tiki likimu, mano, jog net draugus žmogus nepasirenka pats, o juos pasiunčia likimas. Senovėje nuotakoms kalbėdavo apie „likimo lemtą“. Buvo

manoma, jog likimas stūnčias žmonėms laimingą arba nelaimingą santuoką. O iš tikrųjų tie, kurie kaltina likimą, patys daug kur kalti dėl savo šeimos nesklaidumų. Nerūpestingai ir lengvabūdiški elgesiu jie griaua šeimyninį gyvenimą: negerbia vienas kito, barasi dėl smulkmenų. Šeimos laimės neatstūnčia likimas, ji neatina pati, bet ją kuria patys žmonės — vyras ir žmona, tėvai ir vaikai, gerbdami vienas kitą, padėdami darbe, rūpestingai elgdami tarpusavyje.

...Šeimoje vaikai išaugo baltarankiais, egoistais, nemėgstančiais darbo. Kas tai, likimas? Žinoma ne, kalti tėvai, kurie neįdiegė savo vaikams meilės darbui,

neįpratino jų būti drausmingais, nesklepėjo jiems atsakomybės ir pagarbos vyresniesiems jausmo.

Kitas pavyzdys. Sūnus užauga chuliganu, girtuokliu ir piktžodžiautoju. Kokia priežastis? Tegu tėvai prisimena — jie, tikriausiai, vaiko akivaizdoje ne kartą barėsi, įžeidinėjo vienas kitą, nesivaržė dėl žodžių, o kai pas juos susirinkdavo svečiai, mokė berniuką „išgerti stikluką“, nors vėlynes jam iš pradžių buvo kartus ir nemalonus.

Nenorėdami ieškoti tikrų priežasčių, dėl minties tingumo žmonės pradeda kaltinti išgalvotas jėgas: likimą, dievą arba velnią. Tuo tarpu daug kas žmogaus gyvenime priklauso nuo

jo palties, nuo jo aktyvios darbo veiklos, atsakomybės ir pagarbos tamsos. Ne likimas valdo žmogų, o žmogus pats nulemia savo „likimą“, savo gyvenimo kelią.

Šalia religijos ir tikėjimo likimu yra taip pat idealistinė pažiūra — fatalizmas (nuo lotyniško žodžio „fatum“ — likimas). Fatalistai mano, jog visi įvykiai pasaulyje esą neišvengiami. Jie lygina žmogų su pūkeliu, skrendančiu pavėjui, mano, jog žmogus — tai tik žaistiukas nežinomų stichinių jėgų rankose, o šios jėgos nulemia žmogaus gyvenimą ir tautos istoriją.

(Pabaiga sek. nr.)